Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U003782

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 20-07-2026

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ Державного торговельно-економічного університету №3094 від 29.09.2026

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зінченко-Тулуб Ярослав Сергійович
2. Yaroslaw S. Zinchenko-Tulub

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0001-1480-4785

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 293

Назва наукової спеціальності: Міжнародне право

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Міжнародне право

Дата захисту: 31-08-2026

Спеціальність за освітою: 081 "Право"

Місце роботи здобувача: Організація відсутня

Код за ЄДРПОУ: 00000000

Місцезнаходження: ------, Київ, 00000, Україна

Форма власності: Змішана

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 16575

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.87.47, 10.87.51, 10.87.91, 10.87.13

Тема дисертації:

1. Міжнародно-правове регулювання інституту викривачів в сфері екологічної безпеки

2. International Legal Regulation of the Whistleblower Institution in the Field of Environmental Security

Реферат/анотація:

1. Дисертація присвячена комплексному дослідженню правового регулювання інституту викривачів у сфері екологічної безпеки в умовах розвитку міжнародного, європейського та національного права. У науковій роботі здійснено комплексний доктринальний аналіз становлення та еволюції інституту викривання, його концептуальних засад, функцій та значення для забезпечення екологічної безпеки, прозорості державного управління і захисту суспільного інтересу. Розкрито історичний розвиток інституту викривачів від античності до сучасності, обґрунтовано концептуально-теоретичне визначення понять «викривач» і «викривання», а також здійснено правове розмежування категорій «інформатор», «викривач» та «свідок». Доведено, що викривання у сфері екологічної безпеки виконує не лише контрольну, а й превентивну функцію, виступаючи проявом правосвідомості громадянського суспільства та сприяючи запобіганню екологічній шкоді, захисту довкілля, здоров'я населення і забезпеченню сталого розвитку. Досліджено міжнародно-правові та європейські стандарти захисту викривачів. Простежено, що центральне значення у формуванні європейської моделі має Директива (ЄС) 2019/1937, яка визначає матеріальну та персональну

сферу захисту, канали повідомлення та гарантії від репресій. Проаналізовано також положення Директиви (ЄС) 2024/1203 про захист довкілля за допомогою кримінального права, яка розширює роль повідомлень про екологічні правопорушення у механізмі забезпечення екологічної безпеки та уніфікує підходи до криміналізації найбільш небезпечних посягань на довкілля в межах Європейського Союзу. Окремо досліджено положення Директиви (ЄС) 2016/943, що регулює співвідношення між захистом комерційної та конфіденційної інформації і повідомленнями про порушення, що мають суспільне значення, визначаючи межі допустимого розкриття такої інформації та умови звільнення викривачів від відповідальності. Виявлено зв'язок інституту викривання зі стандартами ESG (Environmental, Social and Governance) та положеннями Регламенту (ЄС) 2016/679 (GDPR), які визначають правові засади обробки персональних даних у процедурах подання та розгляду повідомлень викривачів. Проаналізовано імплементацію Директиви (ЄС) 2019/1937 у державах-членах ЄС, зокрема Австрії, Франції та Угорщині. Виявлено відмінності у підходах до організації каналів повідомлення, обсягу гарантій захисту та інституційної автономії уповноважених органів, що свідчить про неоднорідність імплементації європейських стандартів. Окрему увагу приділено підходам НАТО щодо формування культури доброчесності та підзвітності, а також моделям правового регулювання країн-учасниць НАТО - Сполучених Штатів Америки та Великої Британії, які є орієнтирами розвитку інституту викривання та вплинули на становлення європейських стандартів. Встановлено, що у Сполучених Штатах Америки система захисту викривачів є фрагментованою та базується на комплексі спеціальних нормативно-правових актів, які регулюють окремі сфери суспільних відносин (зокрема екологічну, фінансову та сферу державної служби), що забезпечує диференційований, але водночас розгалужений механізм правового захисту викривачів. Натомість у Великій Британії ключову роль відіграє Public Interest Disclosure Act 1998 (PIDA), який запровадив цілісну модель захисту осіб, що здійснюють розкриття інформації в суспільних інтересах, визначивши єдині стандарти захисту від репресій, порядок здійснення захищених розкриттів та відповідальність за їх порушення. Здійснено порівняльно-правовий аналіз законодавства України та acquis Європейського Союзу у сфері захисту викривачів, що дало змогу оцінити ступінь відповідності національного законодавства вимогам Директиви (ЄС) 2019/1937 та сформулювати пропозиції щодо його подальшої адаптації. З'ясовано, що українська модель поступово наближується до європейського підходу, однак характеризується обмеженою сферою застосування гарантій, переважно у межах антикорупційного регулювання, та наявністю термінологічних і системних розбіжностей.

2. The dissertation is devoted to a comprehensive study of the legal regulation of the whistleblower institution in the field of environmental safety in the context of the development of international, European and national law. The scientific work carries out a comprehensive doctrinal analysis of the formation and evolution of the whistleblower institution, its conceptual principles, functions and significance for ensuring environmental safety, transparency of public administration and protection of the public interest. The historical development of the whistleblower institution from antiquity to the present day is revealed, the conceptual and theoretical definition of the concepts of "whistleblower" and "exposure" is substantiated, and the legal distinction between the categories of "informant", "whistleblower" and "witness" is made. It is proved that whistleblower in the field of environmental safety performs not only a control but also a preventive function, acting as a manifestation of the legal consciousness of civil society and contributing to the prevention of environmental damage, environmental protection, public health and ensuring sustainable development. International legal and European standards for the protection of whistleblowers are studied. It has been traced that Directive (EU) 2019/1937, which defines the material and personal sphere of protection, channels of notification and guarantees against reprisals, is of central importance in the formation of the European model. The provisions of Directive (EU) 2024/1203 on the protection of the environment through criminal law are also analyzed, which expands the role of reporting on environmental offences in the mechanism for ensuring environmental safety and unifies approaches to criminalizing the most dangerous environmental violations within the European Union. The provisions of Directive (EU) 2016/943, which regulates the relationship between the protection of commercial and confidential information and reporting on violations of public importance, determining the limits of permissible disclosure of such information and the conditions for exempting whistleblowers from liability, are separately examined. The connection of the

whistleblowing institution with ESG (Environmental, Social and Governance) standards and the provisions of Regulation (EU) 2016/679 (GDPR) that define the legal basis for the processing of personal data in the procedures for submitting and considering whistleblower reports was identified. The implementation of Directive (EU) 2019/1937 in the EU Member States, in particular Austria, France and Hungary, was analyzed. Differences in approaches to the organization of reporting channels, the scope of protection guarantees and institutional autonomy of authorized bodies were identified, which indicates the heterogeneity of the implementation of European standards. Special attention is paid to NATO's approaches to forming a culture of integrity and accountability, as well as to the models of legal regulation of NATO member states - the United States of America and the United Kingdom, which are guidelines for the development of the whistleblowing institution and have influenced the formation of European standards. It has been established that in the United States of America, the whistleblower protection system is fragmented and based on a set of special regulatory legal acts that regulate individual spheres of public relations (in particular, environmental, financial, and civil service), which provides a differentiated, but at the same time extensive mechanism of legal protection for whistleblowers. In contrast, in the United Kingdom, the Public Interest Disclosure Act 1998 (PIDA) plays a key role, which introduced a holistic model of protection for persons disclosing information in the public interest, defining uniform standards of protection against repression, the procedure for making protected disclosures, and liability for their violation. A comparative legal analysis of the legislation of Ukraine and the acquis of the European Union in the field of whistleblower protection was carried out, which made it possible to assess the degree of compliance of national legislation with the requirements of Directive (EU) 2019/1937 and to formulate proposals for its further adaptation. It was found that the Ukrainian model is gradually approaching the European approach, but is characterized by a limited scope of application of guarantees, mainly within the framework of anti-corruption regulation, and the presence of terminological and systemic differences.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Широке застосування технологій більш чистого виробництва та охорони навколишнього природного середовища

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Yaroslaw Zinchenko-Tulub, Bogdana Ostrovska. European Standards for Whistleblower Protection. State and Regions. Series: Law. 2024, No. 4, pp. 149–154. DOI:https://doi.org/10.32782/1813-338X-2024.4.23
- Yaroslaw Zinchenko-Tulub, Bogdana Ostrovska. WHISTLEBLOWER PROTECTION REFORMS IN UKRAINE: INTERNATIONAL EXPERIENCE AND IMPLEMENTATION PROSPECTS. Scientific Journal of Public and Private Law. 221-228. DOI:https://doi.org/10.32844/2618-1258.2025.1.37
- Yaroslaw Zinchenko-Tulub, Bogdana Ostrovska. Transatlantic influence: the role of the USA and the United Kingdom in the creation of the pan-European whistleblower protection system. Analytical and Comparative Jurisprudence, Vol. 3, No. 5 (2025). DOI:ttps://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.05.3.53
- Зінченко-Тулуб Я.С. Ключові критерії судового захисту викривачів: суспільний інтерес, пропорційність та добросовісність. Аналітично-порівняльне правознавство. 2026. №3(1). с. 216-222. DOI: https://doi.org/10.24144/2788-6018.2026.01.3.33
- Я. Зінченко-Тулуб , Б. Островська. РОЛЬ ВИКРИВАЧІВ У ДОБУ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ: БАЛАНС МІЖ ЗАХИСТОМ І РИЗИКАМИ. Матеріали конференцій МЦНД, 2025, 28.03. 2025; Умань, Україна: 87-89. DOI: https://doi.org/10.62731/mcnd-28.03.2025.001

- Я. Зінченко-Тулуб. СПІВВІДНОШЕННЯ ПОНЯТЬ «ВИКРИВАЧ» ТА «ІНФОРМАТОР». Правове регулювання цифрової економіки: правові інструменти, можливості та виклики [Електронне видання]: Матеріали круглого столу (21 листопада 2023 року)/відп. ред. НА Мазаракі.–Київ: Держ. торг.-екон. ун-т, 2023. 160 с., 56. URL: https://knute.edu.ua/file/NjY4NA==/aeb0f9c70642aec15b1f3e755e29ed60.pdf
- Я. Зінченко-Тулуб , Б. Островська МЕЖІ КОНФІДЕНЦІЙНОСТІ В СУЧАСНОМУ БІЗНЕСІ. Матеріали конференцій МЦНД, 2024, 20.09. 2024; Одеса, Україна: 138-140. DOI: https://doi.org/10.62731/mcnd-20.09.2024
- Я. Зінченко-Тулуб , Б. Островська ТЯГАР ДОКАЗУВАННЯ У СПРАВАХ ПРО ЗАХИСТ ВИКРИВАЧІВ: АНГЛОСАКСОНСЬКИЙ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПІДХОДИ. Матеріали конференцій МЦНД, (19.09.2025; Тернопіль, Україна), 79–81. DOI: https://doi.org/10.62731/mcnd-19.09.2025.003
- Я. Зінченко-Тулуб , Б. Островська ЕКОЛОГІЧНІ ВИКРИВАЧІ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ: НАЦІОНАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ. Правові аспекти агроекологічного розвитку України (м. Київ, 23 травня 2025р., с. 123-126) ISBN: 978-617-8598-30-3
- Я. Зінченко-Тулуб , Б. Островська Інституційний вимір реалізації екологічної політики в контексті цілей сталого розвитку : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 12 березня 2026 р.). Одеса : Видавництво «Юридика», 2026. 344 с. URL: https://lawmaking.academy/wp-content/uploads/KRC_conf_Instytutsijna_spromozhnist_A5_DRUK_b842013b_4a26_49d0_a7c2.pdf

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0124U004479

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Островська Богдана Василівна

2. Bohdana Ostrovska

Кваліфікація: д. ю. н., 12.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002- 1791-740

Додаткова інформація: Web of Science: AAP-9183-2021; Scopus Author ID : 57218646051

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Медведєва Марина Олександрівна

2. Maryna O. Medvedyeva

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4010-4659

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Братко Ірина Василівна

2. Iryna V. Bratko

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8979-3232

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Код за ЄДРПОУ: 45307965

Місцезнаходження: вул. Бульварно-Кудрявська, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Панфілова Юлія Михайлівна

2. Yuliya M. Panfilova

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7219-7848

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Невара Лілія Михайлівна
2. Liliia Nevara

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1775-8806

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Сухоребра Тетяна Іванівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Сухоребра Тетяна Іванівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Зінченко-Тулуб Ярослав Сергійович
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна